

Utvikling og virkninger ARR Åpen arena 2009 - 2011

Etter å ha gjennomført den tredje ARR Åpen Arena er det et ønske i Kompetansesenteret om å se på sammenhenger og utvikling fra ARR Åpen Arena 2009 – 2011.

Det er derfor gjort en analyse av deltakersammensetningen, hovedtema og samtaletemaer som kom opp i Open space på de tre arenaene og resultat fra oppfølging med fokus på virkninger av arenaene i 2009 og 2010.

25.01.11 Marianne Sempler og Toril Dale

AiR - Nasjonalt kompetansesenter
for arbeidsretta rehabilitering

Sammenhenger, utvikling og virkninger

Dette dokumentet har følgende oppbygging:

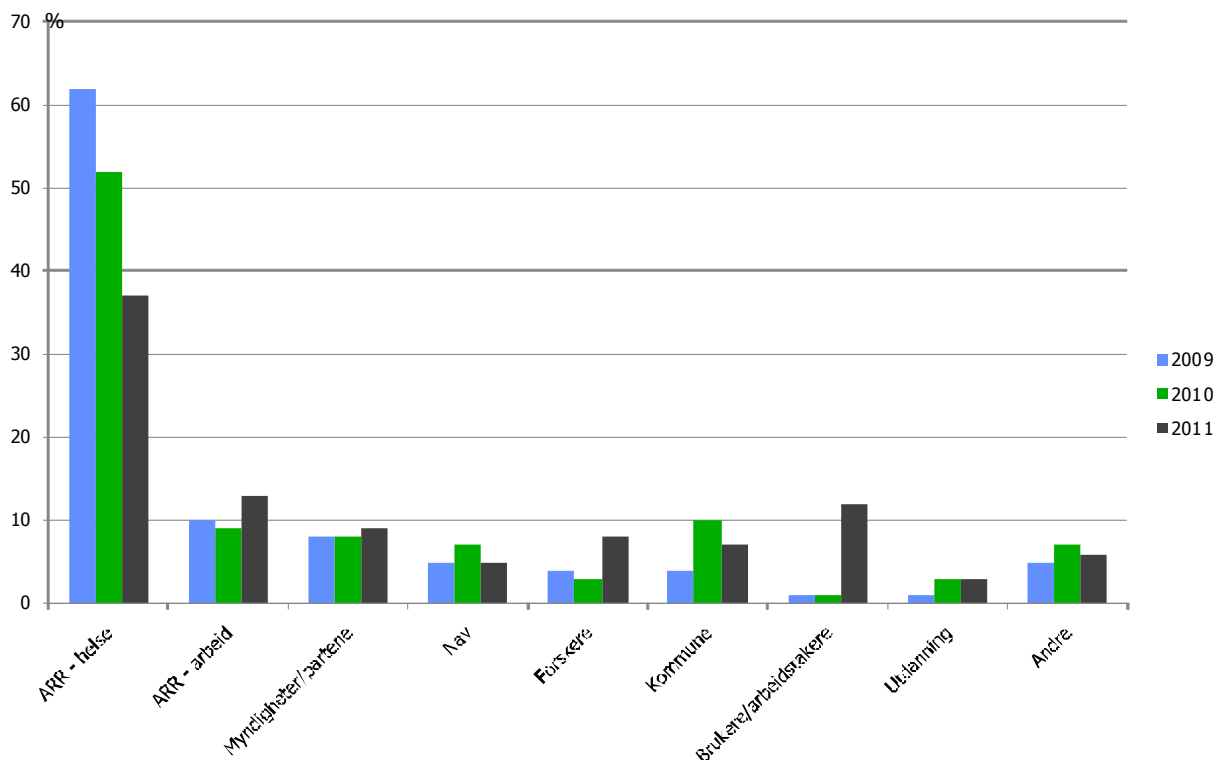
- a) Deltakersammensetning
- b) Evalueringsmøter i etterkant
- c) Samtaletemaer i Open Space med konkrete virkninger
- d) Hovedtema, deltakernes fokus, Kompetansesenterets etterarbeid og evaluering av virkninger i etterkant
- e) Utvikling av samtaletemaer fra 2009 – 2011

a) Deltakersammensetning fra 2009 - 2011

- ARR Åpen Arena bygger i stor grad på deltakernes samlede kompetanse og kollektiv læring. Det er derfor interessant å se på den faktiske deltakersammensetningen på arenaene 2009 - 2011.
- I 2009 var andelen fra ARR – helse på 62%. I denne kategorien er deltakerne fra de private rehabiliteringsinstitusjonene i spes. helse tjenesten, Raskere Tilbake (RHF) og fra helseforetakene. I 2011 var denne andelen redusert til 37%, i tråd med målet om en bredere sammensetning totalt.
- En annen satsing var målet om å få inn flere brukerdeltakere. Denne deltakelsen er økt fra 1% i 2009 - 12% i 2011. Disse deltakerne fikk konferanse, overnatting, måltider og reise dekket, så til tross for at noen ikke fikk permisjon med lønn nådde vi så å si målet (19 brukerdeltakere mot et mål om 20). Tilbakemeldingene fra arena 2011 viser at denne gruppen i vesentlig grad bidro positivt på arenaen.
- Et tredje moment når det gjelder deltakersammensetning er doblingen av antall forskere, fra 4% - 8%. Dette er en gledelig utvikling med tanke på å få til interaksjon mellom forskere og praksisfeltet
- Vår viktigste utfordring framover blir å få med Nav og Kommunene (herunder også lokale helsearbeidere). Å øke deltakerandelen fra disse to gruppene har vært et mål alle tre årene og vi gjerne skulle sett denne andelen mye høyere. Det samme gjelder gruppen arbeidsgivere.

Figur 1, 2 og 3 under, viser utviklingen over de tre årene arenaen har vært avholdt. Antall deltakere har de tre årene vært 186 -174 og 157.

a) Deltakersammensetning (%)

N = 186 -174- 157

a) Prosentvis sammensetning

	<u>2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>
• ARR - helse	62%	52%	37%
• ARR - arbeid	10%	9%	13%
• Myndigheter	8%	8%	9%
• Nav	5%	7%	5%
• Forskere	4%	3%	8%
• Kommune	4%	10%	7%
• Brukere	1%	1%	12%
• Utdanning	1%	3%	3%
• Andre	5%	7%	6%

Figur 2

a) Særskilte målgrupper

2009		2010	
• Brukerrepr/arb.tak	1%	• Brukerrepr/arb.tak	1%
• Lokalt nivå	14%	• Lokalt nivå	24%
• Arbeidsgivere	7%	• Arbeidsgivere	7%
• Leger	6%	• Leger	6%

2011	
• Brukerrepr/arb.tak	12%
• Lokalt nivå	14%
• Arbeidsgivere	7%
• Leger	5%

Figur 3

b) Evalueringsmøter i etterkant

I tråd med hensikten til ARR Åpen Arena om å inspirere til utvikling og forbedret praksis, gjennomførte Kompetansesenteret i 2009 og 2010 oppfølgingsmøter med deltakerne seks til ni måneder etter arenaene.

Hensikten var å synliggjøre og dokumentere eventuell inspirasjon og virkninger for deltakerne, deres arbeidsplasser og nettverk.

Inspirasjon og virkninger er samlet inn på samlinger og i form av e-postutsendelser. Svarene er systematisert og kategorisert av Kompetansesenteret. Kategoriene er verken uttømmende eller eksakte, men er en metodisk tilnærming for å oppsummere det innsamlede materialet. Under følger et sammendrag av punktene knyttet til de forskjellige kategoriene som fremsto i evalueringene gjennomført etter arenaene 2009 og 2010:

Evalueringene ble presentert på arenaene 2010 og 2011

b) Inspirasjon og virkninger evaluert i etterkant av arena 2009

Fagutvikling:

I løpet av året har flere av aktørene gjort endringer i program, reorientert seg, opprettet nye aktiviteter, startet nye prosjekt og påvirket prosesser med kunnskap som er fremkommet, inspirert av eller bekreftet på arenaen.

Kollektiv læring:

I denne kategorien har vi valgt å trekke den slutningen at når aktivitetene under fagutvikling finner sted, så vil det også ha forekommet en kollektiv læring. I denne kategorien har vi derfor plassert sub-kategorien "kontakter som er foretatt" i tillegg til "økt interesse for", og "å se muligheter for". Vår oppsummering er at erkjennelse av behovet for økt kompetanse har ført både til nyansettelser og etterutdanning, mer kontakt på tvers, økt fokus på arbeidsgiver og økt fokus på individuell plan som mulig samhandlingsverktøy.

Metoder og kompetanse:

Under dette punktet fremkommer det to hovedelementer. Aktører har tatt i bruk nye metoder i faglige sammenhenger og aktører er blitt inspirert av metodene brukt på selve arrangementet og har tatt de i bruk lokalt. Her kommer det også fram at deltakere har fått et bredere perspektiv og at de ser behovet for å synliggjøre og tydeliggjøre det vi gjør overfor de aktørene som legger rammebetingelser.

b) Inspirasjon og virkninger evaluert i etterkant av arena 2010

Interesse for forskning:

Kommer frem gjennom stort interesse og stor deltakelse på Nordisk konferanse og Prekonferansen til ARR Åpen Arena 2011. Fra de Prosessbaserte nettmøtene fikk vi innspill på virkninger i form av effektmåling og utvidet forståelse av utviklingen av sykefraværstatistikk de siste årene

Samhandling – på lokalt og regionalt nivå og nettverk :

Kjernegruppeseminaret på Røros og Møteplassen på Rauland behandlet disse temaene videre. Brukers stemme ble fokus både på disse læringsarenaene og i diskusjoner i ressursgruppen. Dermed ble det også i fokus for årets tema 2011

Metodikk:

Flere deltakere melder tilbake om å ha blitt inspirert av metodikken på ARR Åpen Arena. Årsmøteseminar 2010 i NFFs faggruppe for psykiatrisk og psykosomatisk fysioterapi ble gjennomført med bla bruk av Open Space og dialogkafeer. Innspillene som kom fram under de Prosessbaserte nettmøter var:

- Godt pedagogisk arbeid av Arenaarrangør
- Godt å kjenne på kroppen at ting må følges opp (analog til bruker),
- Vil man ikke lære så må man
- Glad for at Arenaen også tar med seg kreative arbeidsformer, gir en trygghet i praksis at disse metodene benyttes med hell på mange arenaer
- Bra med metodikken hvor man kunne lage grupper selv
- Spennende med metodikken der og da, men har ikke hatt så stor betydning under året

c) Samtaletemaer i OpenSpace med konkrete virkninger 2009-2011

Fra rapportene 2009 gjelder dette:

- Etisk avklaring (Rapport 16-09) der Kompetansesenterets fagråd har arbeidet videre med etikk og jus i forbindelse med at rapporter til NAV ble gjennomgått
- ARR- institusjon – arbeidsgiverlink (rapportene 5,13,15,17,19 2009) tatt videre på Kjernegruppe-seminar og Møteplassen og gjennom Kompetansesenterets prosjekt for systematisk oppfølging
- Høgskolestudium i ARR (rapport 12-09) implementert og videreutviklet
- Felles ARR- registrering (Rapport 14-09) implementert i 2009, invitasjon til videreutvikling på arena 2010 (Rapport 14-10), vesentlig videreutviklet i løpet av 2010 og status presentert på arenaen 2011 (Rapport 7-11). 30 fagpersoner fra 14 ARR - institusjoner deltar nå i arbeidet

Fra rapportene 2010 gjelder dette:

- RCT-studie (rapport 17-10)
- Felles ARR- skjema (se 2009)
- Felles påvirkningsfora (Rapport 4-10). Fagfeltet og nettverk posisjonert i politiske sammenhenger gjennom året. Videreført i 2011 (Rapport 10-11) gjennom felles høringsuttalelse til nasjonal helseplan
- Arbeid med kvalitetsindikatorer (rapport 5-10) videreført som tema på Kjernegruppeseminar og Møteplassen. Videreføring på Arena 2011 (rapport 3-11)

Fra rapportene 2011 – så langt:

- Utviklingsseminar i mai 2011, med tema: *Hvordan kan brukermedvirkning skape institusjonell kvalitetsutvikling*
- Brukernes stemme (rapport 9-11). Oppfølgingsinitiativ tatt til videre arbeid med Nordisk konferanse: "Jeg kan" en konferanse om brukerens plass og perspektiv.

d) Hovedtema og deltakernes fokus, etterarbeid og evaluering av virkninger i etterkant

Hovedtema 2009: *"Hva er våre muligheter og praktiske grep for tverrfaglig samhandling?"*

Hovedfokuset 2009: Oppfølging etter ARR-opphold og "arbeidsgiverlinken".

Stort fokus på individuell plan, brukers motivasjon og dokumentering av ARR.

Fokusområdene avspeiler seg i det etterfølgende arbeidet i Kjernegruppa og Møteplassen og også ved valg av tema for Arena 2010.

Oppfølgingsmøtene 2009: Fagutvikling (herunder IP, oppfølging/arbeidsgiverlink), kollektiv læring (samhandling), metoder og kompetanse (faglige metoder og metoder brukt på arenaen).

Hovedtema 2010: *"Hva kreves av samhandling mellom spesialisthelsetjenesten, NAV og det lokale nivået for å lykkes med tilbakeføring til arbeid?"*

Hovedfokuset 2010: Behov for økt samhandling mellom ulike aktører både på langs og på tvers, på lokalt og regionalt nivå.

Stort fokus på kvalitet og bruk av forskning. Programpunkter på Kjernegruppeseminar og Møteplassen. Samhandling mellom aktører og med bruker har vært i fokus og tema for 2011 arbeidet frem.

Oppfølgingsmøtene 2010: Interesse for forskning, samhandling/nettverk lokalt og regionalt brukers stemme og metodikk .

Hovedtema 2011: *"Samhandling med brukeren – arbeid som mål"*

Hovedfokuset 2011: Brukerfokus og "Arbeid og helse går hånd i hånd".

Stort fokus på brukers stemme og bruk av nettverk og pårørende, koordinering av støttespillere, forskning på området og kvalitetsindikatorer.

e) Trekk vi ser i utvikling av samtaletemaer fra 2009 – 2011

Med utgangspunkt i gjennomgang av alle rapporter og dokumenterte virkninger 09-11 belyser vi følgende trekk:

- Mange av temaene henger sammen og utvikler seg over de tre årene (for eksempel "Felles ARR-registrering")
- Interessen for forskning øker og arenaen bidrar til å bygge nye broer mellom forskere og praksisutviklere.
- Fokus på brukerne endres fra individfokus til behov for brukerinnspill til fagutvikling og koordinering.
- Vektlegging av enkeltverktøy (for eksempel IP) utvikler seg til mer fokus på systemnivå og behov for koordinering.
- Kvalitetsutvikling går fra behov for dokumentasjon innen ARR, til utvikling av kvalitetsmål og deretter kvalitetsindikatorer.